

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 lutego 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art.108§1 w związku z art.107§1, §2 pkt 1, 2 i 4, art.116, art.118§1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz.613 ze zm.) w związku z art.83 ust.1, art.31 i art.32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz.121 ze zm.) przeniósł na A. P. jako członka zarządu odpowiedzialność za zobowiązania płatnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, stwierdzając, że A. P. odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki za zaległe należności składowe w łącznej kwocie 37.920,61 zł, w tym:

- 1) na ubezpieczenia społeczne za okres od grudnia 2010 r. do kwietnia 2011 r. w kwocie 17.912,17 zł oraz odsetki liczone na dzień 29 lutego 2016 r. w kwocie 9.946 zł,
- 2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od grudnia 2010 r. do kwietnia 2011 r. w kwocie 5.107,72 zł oraz odsetki liczone na dzień 29 lutego 2016 r. w kwocie 2.836 zł,
- 3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych od grudnia 2010 r. do kwietnia 2011 r. w kwocie 1.360,72 zł oraz odsetki liczone na dzień 29 lutego 2016 r. w kwocie 2 118,72 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. od dnia 24 maja 2007 r. prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i jako płatnik nie wywiązała się z ustawowego obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Na koncie płatnika powstało zadłużenie, które na dzień wydania decyzji wyniosło 130.543,64 zł w tym: należność główna z tytułu nieopłaconych składek za: lipiec 2009 r., październik 2009 r., od stycznia do lutego 2010 r. oraz od kwietnia 2010 r. do kwietnia 2011 r. w wysokości 82.252,24 zł, odsetki za zwłokę liczone na dzień 29 lutego 2016 r. w wysokości 48.133 zł oraz koszty upomnień w wysokości 158,40 zł. Organ rentowy ustalił, że od dnia 24 maja 2007 r. A. P. pełni funkcję członka zarządu spółki oraz że w okresie tym upłynął termin płatności składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od grudnia 2010 r. do kwietnia 2011 r. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że nie złożono wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, a także nie wskazano mienia spółki, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie zaległości składowych. Brak majątku spółki, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie zaległości składowych stwierdził Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego, który postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2011 r. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec spółki, stwierdzając bezskuteczność egzekucji (jak wynika z uzasadnienia, spółka pod wskazanym adresem nie prowadzi działalności gospodarczej). Ponadto zobowiązany nie posiada środków majątkowych przewyższających wydatki egzekucyjne, co zdaniem organu rentowego, prowadzi do stwierdzenia, że nie ma podstawy do uznania, że w przyszłości środki takie zostaną przez zobowiązanego zgromadzone zwłaszcza, że spółka posiada inne zobowiązania objęte tytułami wykonawczymi.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył A. P.. Ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji poprzez stwierdzenie, że jako członek zarządu nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania płatnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od grudnia 2010 r. do kwietnia 2011 r. wraz z odsetkami za zwłokę liczonymi na dzień 29 lutego 2016 r. w łącznej kwocie 37.920,61 zł.

Zdaniem skarżącego organ rentowy nie podjął próby ustalenia czy w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki określone przepisami prawa materialnego, pozwalające na przypisanie mu odpowiedzialności za zobowiązania płatnika tj. czy zaistniał stan niewypłacalności płatnika, a jeśli tak, to kiedy takie zdarzenie miało miejsce, co jest elementem zasadniczym i koniecznym do stwierdzenia przedmiotowej odpowiedzialności osoby trzeciej. Stwierdzenie bezskuteczności egzekucji prowadzonej przeciwko spółce w określonej dacie nie oznacza, że wystąpiły przesłanki

do ogłoszenia upadłości (niewypłacalności płatnika). W ocenie skarżącego, organ rentowy nie wskazał kiedy takie przesłanki wystąpiły i nie jest możliwym przypisanie odpowiedzialności za zobowiązania powstałe w okresie poprzedzającym bezskuteczność egzekucji. Ponadto zdaniem ubezpieczonego, organ rentowy nie ustalił istnienia przesłanek odpowiedzialności skarżącego za zobowiązania spółki określonych w art.116 Ordynacji Podatkowej. Organ rentowy nie przedstawił jakichkolwiek informacji w zakresie momentu właściwego do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, który powinien być precyzyjnie ustalony. Ponadto brak jest jakichkolwiek twierdzeń czy na moment ten spółka posiadała niezapłacone zobowiązania inne niż podatkowe, które byłyby znaczące dla jej kondycji finansowej. Zdaniem skarżącego, organ rentowy nie badał tych okoliczności, a są one zasadnicze z punktu widzenia orzeczenia o odpowiedzialności osoby trzeciej za zobowiązania płatnika. A. P. podkreślił, że nawet jeżeli w styczniu 2011 r. powstała zaległość w składkach po stronie spółki to okoliczność ta nie oznacza, że automatycznie powstał stan niewypłacalności spółki obligujący zarząd do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Zdaniem skarżącego, organ rentowy ustalił jedynie bezskuteczność egzekucji wobec spółki na moment prowadzonego postępowania, podczas gdy art.116 Ordynacji Podatkowej wymaga od organów dokładnego działania tj. przeprowadzenia wszystkich możliwych czynności dowodowych. Wskazany przepis nie przewiduje domniemania odpowiedzialności członka zarządu – przesłanki tej odpowiedzialności muszą zostać wykazane, a w tym udowodnione musi zostać, że w danym konkretnym momencie powstał stan niewypłacalności spółki.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została powiadomiona o toczącym się postępowaniu i nie przystąpiła do sprawy w charakterze zainteresowanego.

(zawiadomienie k.2)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została zawiązana na podstawie umowy z dnia 11 maja 2007 r. i w dniu 24 maja 2007 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...).

(odpis z KRS k.15 – 18 akt ZUS oraz odpis z KRS k.25 – 25 odwrot)

Na dzień wydania zaskarżonej decyzji zadłużenie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wyniosło 130.543,64 zł w tym: należność główna z tytułu nieopłaconych składek za: lipiec 2009 r., październik 2009 r., od stycznia do lutego 2010 r. oraz od kwietnia 2010 r. do kwietnia 2011 r. w wysokości 82.252,24 zł, odsetki za zwłokę liczone na dzień 29 lutego 2016 r. w wysokości 48.133 zł oraz koszty upomnień w wysokości 158,40 zł.

(stan należności płatnika k.45 – 46 akt ZUS)

Od dnia 24 maja 2007 r. A. P. pełni funkcję członka zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

(okoliczność bezsporna)

Na dzień wydania zaskarżonej decyzji zadłużenie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od grudnia 2010 r. do kwietnia 2011 r. wyniosło 37 920,61 zł.

(stan należności płatnika k.45 – 46 akt ZUS)

Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2011 r. Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, stwierdzając bezskuteczność egzekucji.

(postanowienie k.29 – 31 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie ww. dowodów z dokumentów, których strony nie kwestionowały.

W toku niniejszego postępowania ubezpieczony był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, który nie zgłaszał wniosków dowodowych, a ponadto, pomimo wezwania do osobistego stawiennictwa przed Sądem ubezpieczony, nie stawił się na rozprawie i nie usprawiedliwił nieobecności. Poza zatem twierdzeniami zawartymi w treści odwołania, skarżący w żaden sposób nie podważył stanowiska zaprezentowanego przez organ rentowy w treści zaskarżonej decyzji. Dodać należy, że nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, opubl. OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest nieuzasadnione.

Stosownie do treści art.31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.963 z późn. zm.) do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio m.in. art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z treścią art.116§1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.) za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

- a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo
- b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art.52 powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu (art.116§2 Ordynacji podatkowej).

Z analizy treści przepisu art.116 Ordynacji podatkowej wynika, iż przesłankami odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest ustalenie, że zaległości składkowe powstały w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu przez daną osobę, że egzekucja do majątku spółki okazała się bezskuteczna oraz że nie zaistniały żadne okoliczności zwalniające tej osoby od odpowiedzialności. Ciężar wykazania dwóch pierwszych przesłanek (pozytywnych) spoczywa na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, natomiast ciężar dowodu przesłanki trzeciej - w zakresie istnienia okoliczności uwalniających od tej odpowiedzialności - spoczywa na odwołującym się.

W rozpoznawanej sprawie zaskarżoną decyzją z dnia 29 lutego 2016 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że A. P., jako członek zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. ponosi odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od grudnia 2010 roku do kwietnia 2011 roku, w łącznej kwocie 37.920,61 zł.

Biorąc pod uwagę ustalony w sprawie stan faktyczny oraz przytoczone powyżej regulacje prawne, Sąd Okręgowy uznał, że nie zachodzą podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji i uznania, że A. P. nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od grudnia 2010 roku do kwietnia 2011 roku, w łącznej kwocie 37.920,61 zł z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 116 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Pozytywnymi przesłankami obciążenia odpowiedzialnością członka zarządu są: nieskuteczna w całości lub w części egzekucja z majątku spółki, przy czym bezskuteczność musi odnosić się do całego majątku spółki, a nie do jego części i wykazanie że zaległości dotyczą zobowiązań powstałych w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Negatywne przesłanki orzeczenia o odpowiedzialności członków zarządu, których zaistnienie wyklucza orzeczenie o ich odpowiedzialności jako osób trzecich to: wykazanie, że we właściwym czasie podmioty te zgłosiły wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez ich winy; wykazanie przez podmioty mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej części.

Wskazać należy, że samego faktu istnienia zaległości w takim wymiarze w jakim została ona określona w zaskarżonej decyzji ubezpieczony nie kwestionował, podobnie nie kwestionował faktu wykonywania obowiązków członka zarządu spółki w okresie objętym zaskarżoną decyzją. Stanowisko zajęte przez skarżącego sprowadzało się natomiast do podważenia prawidłowości zastosowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dyspozycji art.116 Ordynacji Podatkowej, w szczególności poprzez brak ustalenia przez organ rentowy względem skarżącego momentu, w którym powinien on złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości.

Podkreślić należy, że organ rentowy wykazał ponad wszelką wątpliwość, że prowadzone wobec spółki (...) postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne. Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2011 r. Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego umorzył bowiem postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec spółki (...), stwierdzając bezskuteczność egzekucji.

W przedmiotowej sprawie nie ulegało wątpliwości, że A. P. nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ani też nie złożył wniosku o wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe). Nie wykazał także, iż niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy. A. P. nie wskazał ponadto mienia spółki, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Wobec zatem niewykazania przez skarżącego zaistnienia względem jego osoby którejkolwiek okoliczności egzoneracyjnej przewidzianej w art.116 Ordynacji Podatkowej, Sąd Okręgowy na podstawie art.47714 §1 k.p.c., oddalił odwołanie.

(S.B.)

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonego.

16.05.2017 г.